



Загорський В.С. Рецензія на монографію «Парадигма розвитку і економічної безпеки малого і середнього підприємництва в системі національної конкурентоспроможності» Т.О. Скрипко [Електронний ресурс] / Володимир Загорський // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2014. — Вип. 2 (11). — С. 5-7. — Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2014/14zvssnk.pdf>.

РУБРИКА: РЕЦЕНЗІЇ НА МОНОГРАФІЇ, ПІДРУЧНИКИ ТА ПОСІБНИКИ

Володимир Загорський

Львівський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України
вул. Сухомлинського, 16, м. Львів-Брюховичі, 79491, Україна
д.е.н., проф., член-кореспондент НАН України, директор Інституту

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ «ПАРАДИГМА РОЗВИТКУ І ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ» К.Е.Н., ДОЦ. СКРИПКО Т.О.

У монографії увага акцентується на сутнісних характеристиках інвестиційної та інноваційної активності, критеріях оцінювання вразливості суб'єктів малого і середнього підприємництва, класифікації загроз макроекономічній безпеці та способах їх локалізації. У роботі обґрунтовано теоретичні, методологічні засади і прикладні аспекти формування інституціонального, правового та стратегічного базису посилення активності малих та середніх підприємств на державному і регіональному рівнях управління, усунення структурних деформацій та диспропорцій, які загрожують розвитку й економічній безпеці держави.

Побудова сучасної конкурентоспроможної економіки потребує активізації інноваційної та інвестиційної діяльності, спрямування фінансових, економічних та організаційних ресурсів на інноваційні цілі як на макро-, так і на мезо- та мікрорівні. Втім, однією з найбільш істотних перешкод інноваційній діяльності в Україні є недостатність інвестицій, що особливо відчутно у секторі малого і середнього підприємництва (МСП), де спостерігаються катастрофічна нестача власних коштів, недостатня фінансова підтримка з боку держави, висока вартість нововведень і пов'язані з цим значні економічні ризики. У той же час мале і середнє підприємництво забезпечує підвищення економічного потенціалу держави, формує передумови для практичної реалізації та інтенсифікації інноваційних проєктів, збереження та розвитку інфраструктури, зростання доходів населення, створення робочих місць. Відтак, підвищення інвестиційно-інноваційної активності у секторі малого і середнього підприємництва стає найважливішим фактором забезпечення конкурентоспроможності вітчизняної економіки.

У контексті інноваційної моделі розвитку України актуалізується також і проблема економічної безпеки МСП. А оскільки структура економічної безпеки складається з взаємопов'язаних видів безпеки (фінансової, ресурсної, науково-технологічної,

Zahorsky V.S. Review of the monograph "The paradigm of development and economic security of small and medium enterprises in the national competitiveness" T.O.Skrypko [Retsenziya na monohrafiyu «Paradyhma rozvytku i ekonomichnoyi bezpeky maloho i seredn'oho pidpryyemnytstva v systemi natsional'noyi konkurentospromozhnosti» T.O. Skrypko]. *Sotsial'no-ekonomichni problemy i derzhava – Socio-Economic Problems and the State* [online]. 11 (2), p. 5-7. [Accessed November 2014]. Available from: <<http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2014/14zvssnk.pdf>>.

інформаційної, інтелектуальної тощо), не викликає сумнівів кореляція ступеня її зміцнення з активізацією інвестиційно-інноваційної діяльності у секторі МСП.

Концептуальна парадигма дослідження полягає в тому, що активізація інвестиційно-інноваційної діяльності підприємництва сприяє розвитку конкурентоспроможності держави. У цих умовах економічна безпека стає необхідною передумовою соціально-економічного розвитку. Структурні зрушення посилюють активність малого та середнього підприємництва, забезпечують економічне зростання, а зміцнення національної конкурентоспроможності регламентується критеріями забезпечення економічної безпеки держави. Перший розділ монографії присвячено поглибленому аналізу наукової літератури щодо інвестиційно-інноваційної активності у сенсі економічної безпеки держави. Послідовно і детально проаналізовано погляди та підходи до означеної проблеми, що дало змогу окреслити напрями подальших досліджень.

В межах опису концептуальних характеристик економічної безпеки держави та розвитку МСП подано суть державоцентричного та антропоцентричного підходів до економічної безпеки, розглянуто її функціонально-структурні аспекти, детально проаналізовано рівні економічної безпеки підприємництва.

У монографії висвітлено роль основних завдань та функцій інвестиційно-інноваційної активності у посиленні життєздатності малих і середніх підприємств.

В межах дослідження наукових поглядів на інноваційну активність та безпеку підприємницького сектора національної економіки виявлено інноваційні компоненти стабільного економічного розвитку, діалектично пов'язано інноваційну політику з інституційними умовами розвитку підприємництва.

У процесі вивчення механізму реалізації інвестиційної безпеки підприємництва за допомогою інструментарію неокласичної мікроекономічної теорії виявлено і досліджено чинники формування інвестиційного типу економічного зростання.

У монографії проаналізовано міжнародний досвід управління інвестиційно-інноваційною активністю підприємницького сектора в системі економічної безпеки держави.

У другому розділі інвестиційні та інноваційні ризики і загрози розглянуто скрізь призму формування інноваційної моделі розвитку сектора МСП. Критично подано методологічні підходи до оцінювання рівня інвестиційно-інноваційної активності малого і середнього підприємництва.

Визначено структурні складники інноваційної активності малих і середніх підприємств, ієрархічно декомпоновано її цілі. Охарактеризовано систему державного регулювання та підтримки сектора МСП в межах формування національної інноваційної системи.

У дослідженні проаналізовано екзо- та ендогенні чинники впливу на різні напрями посилення інвестиційної активності підприємництва. Представлено авторський погляд на структуру інвестиційної активності підприємництва, за якого збалансованість принципів проявляється як адитивна властивість внутрішньої самодостатності та уніфікованості моделей управління інвестиціями. Виокремлено ресурсний та системний підходи до оцінювання інноваційно-інвестиційної активності підприємництва.

Сучасна інтерпретація класичних інноваційних теорій зосереджена на соціотехно економічній парадигмі, за якої основу розвитку підприємництва становлять інноваційно-технологічні зміни та соціально-інституційне середовище. При цьому іманентність процесів зумовлює екстраполяцію тенденцій із урахуванням домінуючого технологічного укладу та прогресивного розвитку.

У третьому розділі монографії досліджено передумови і стан інвестиційно-інноваційної активності МСП України. Доведено залежність між збільшенням витрат малих підприємств на інформатизацію й інвестиції та зростанням ВРП на одного зайнятого. Разом з тим, з'ясовано, що низька інвестиційна активність цього сектора економіки не забезпечує належного кількісного та якісного розширеного відтворення капіталу. Обробка офіційної

статистичної інформації дозволила виявити причини скорочення інноваційної продукції та інноваційно активних підприємств.

У роботі проаналізовано регіональні аспекти інвестиційно-інноваційної активності та безпеки малих і середніх підприємств. Критично низький інтегральний коефіцієнт безпеки свідчить про істотне загострення проблем підтримання інвестиційної активності малих підприємств у межах державної політики. Оцінювання інвестиційного середовища у контексті інноваційного розвитку у Львівській області відбувалося не лише за офіційними опублікованими матеріалами, а й за результатами власних соціологічних досліджень.

У заключному, четвертому розділі, висвітлено механізми та детально розглянуто стратегічні пріоритети посилення інвестиційно-інноваційної активності МСП у системі економічної безпеки України.

Для активізації інвестиційно-інноваційних процесів запропоновано низку дієвих заходів, зокрема створення державних та приватних фінансово-інвестиційних фондів, інвестиційних зон, інноваційних кластерів; удосконалення механізмів пошуку перспективних проектів та джерел їх фінансування, розробки і спрощення умов реалізації; запровадження механізму державного ініціювання інвестиційних проектів та їх повної дореалізаційної підготовки; розвиток державної системи реєстрації, моніторингу та підтримки реалізації інвестиційних проектів суб'єктів МСП в інноваційній сфері; розробку і реалізацію регіональних та місцевих програм із чітко визначеними і передбаченими обсягами фінансування інвестиційно-інноваційних проектів суб'єктів МСП.

У процесі роботи над монографією опрацьовано вітчизняні та іноземні публікації за такими напрямками досліджень, як економічна безпека, розвиток малого і середнього бізнесу, інвестиційна та інноваційна діяльність.

Рекомендовано науковим працівникам, викладачам, органам державного управління та місцевого самоврядування, аспірантам і студентам вищих навчальних закладів економічних напрямів підготовки.

Received: September, 2014

1st Revision: September, 2014

Accepted: October, 2014

